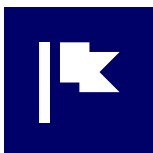

Sumario | nº52 – Decembro 2025

OPINIÓN

Un legado para coidar

SIGUENOS
EN LINKEDIN

EDIUS

NOVAS

Este curso abríranse enquisas *online* para que o alumnado exprese o seu grao de satisfacción con cada actividade formativa

EDIUS

NOVAS

A EUniWell celebrará en Santiago un programa centrado no autocoidado na carreira profesional durante o doutoramento

EDIUS

NOVAS

En marcha a elección do novo director/a da Escola de Doutoramento Internacional da USC

EDIUS

NOVAS

Así vai o meu doutoramento

Falan @s doutorand@s

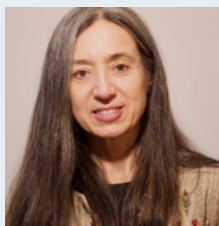
EDIUS

NOVAS

Que é o Compromiso Documental de Supervisión (CDS)?

ENTREVISTA

Purificación Cariñena Amigo, profesora do departamento de Electrónica e Computación

Concienciación e formación, principais aliados na ciberseguridade

EDIUS

NOVAS

Elena Vázquez Cendón, nova académica de número da Real Academia de Ciencias de España

EDIUS

NOVAS

Aberto o prazo para propostas de cursos para a Universidade de Verán de 2026

EDIUS

NOVAS

Axudas económicas para doutorand@s da USC

EDIUS NOVAS

En marcha a elección do novo director/a da Escola de Doutoramento Internacional da USC

A EDIUS convoca as eleccións para elixir novo director/a da Escola

O pasado 3 de decembro aprobouse a convocatoria para a elección da persoa directora da Escola de Doutoramento Internacional da USC (EDIUS). O prazo para a presentación de candidaturas comezou o pasado xoves día 4 e finalizará o vindeiro día 12 de decembro.

Pode presentar a súa candidatura o persoal docente e investigador que forme parte dos programas de doutoramento co título de doutora ou doutor con vinculación permanente á Universidade de Santiago de Compostela que reúna a condición de persoa investigadora de recoñecido prestixio. Esta última condición acreditarase xustificando a posesión de, como mínimo, tres períodos de actividade investigadora recoñecidos consonte ao Real Decreto 1086/1989 do 28 de agosto ou a acreditación de méritos equiparables.

A presentación de candidaturas realizarase a través da sede electrónica mediante unha solicitude xenérica dirixida á [EDIUS](#).

A persoa directora da EDIUS será elixida por votación entre os membros do Comité de Dirección da Escola de Doutoramento que constan no anexo I da convocatoria.

Antes da votación os candidatos poderán expoñer o seu programa, para o que serán convidados á reunión do Comité de Dirección do día da votación.

NOMEAMENTOS

O candidato á dirección da EDIUS que resulte elixido será nomeado polo reitor, ao igual que o secretario ou secretaria, cargo proposto polo novo director/a. As persoas responsables das subdireccións serán tamén unha proposta da persoa responsable da dirección.

O 21 de xaneiro de 2026 celebraranse as votacións presenciais. No caso de concorrencia de máis dun candidato/a, as eleccións celebraranse de acordo co sistema de dobre volta. En primeira volta resultará elixida a persoa candidata que obtivera máis da metade dos votos. Se esta non se alcanza, procederase a unha segunda votación na mesma sesión entre os dous candidatos máis votados na primeira volta que manteñan a súa candidatura, resultando elixido o que obtivese a maioría simple de votos.

No caso de empate na segunda votación, repetirase a mesma e, se se mantivese o empate, darase preferencia ao candidato de maior antigüidade de acordo co artigo 16 dos Estatutos da Universidade.

No caso dun único candidato, só se celebrará unha votación, resultando elixido o candidato se obtén o 25 % ou máis dos votos emitidos.

Na seguinte ligazón atópase toda a documentación relativa a este proceso.

DATAS IMPORTANTES	
Convocatoria	3 de decembro de 2025 aprobada na reunión deste día no Comité de Dirección da EDIUS
Prazo de presentación de candidaturas	4 ao 12 de decembro de 2025
Proclamación provisional de candidatos	15 de decembro de 2025
Prazo de reclamacións contra a proclamación provisional de candidatos	Do 16 ao 18 de decembro de 2025
Proclamación definitiva de candidatos	19 de decembro de 2025
Reunión comité de Dirección da EDIUS / Votacións presenciais	21 de xaneiro de 2026 - <u>Reunión Comité de Dirección da EDIUS</u> mediante videoconferencia a través da aplicación Teams. As 8:30 en primeira convocatoria e ás 9:00 en segunda. - <u>Votación:</u> 1ª volta: 10:00h a 12:00h 2ª volta: 12:30h a 14:30h - EDIUS, Casa dos Catedráticos, Avd. das Ciencias, 6. Campus Vida (Santiago de Compostela) - Edificio Cactus, Praciña da Universidade s/n (Lugo)

Miguel Vázquez López

Membro da Comisión
Executiva da EDIUS:
Sección Ciencias
e Enxeñarías

OPINIÓN

Un legado para coidar

Nos últimos anos a EDIUS cambiou moito e, sobre todo, cambiou para mellor. Non foi só unha cuestión de novas normas ou procedementos, senón dun xeito diferente de entender o doutoramento na USC: como unha etapa que require esixencia, pero tamén acompañamento e responsabilidade compartida.

O director que agora está a piques de rematar o seu mandato deixa un legado que, ao meu ver, se constrúe sobre tres piares que deberíamos preservar.

O primeiro é o **rigor científico**: a aposta decidida por programas solventes, comisións académicas serias e criterios claros á hora de avaliar a calidade das teses e da formación investigadora. A EDIUS converteuse nun espazo onde falar de calidade non é só cumprir cos informes, senón defender estándares comúns para toda a universidade.

O segundo é a **calidade da comunicación dos resultados**. Impulsouse a idea

de que non abonda con investigar ben: hai que saber explicar o que facemos, a quen lle importa e por que. Desde o apoio á formación en comunicación ata a visibilidade das teses e das persoas doutorandas, avanzouse cara a unha cultura na que compartir coñecemento é parte esencial do traballo científico.

O terceiro dos piares é a construción dun **marco legal claro e seguro**, que dea garantías a doutorandas e doutorandos, direccións e titorías. Regulamentos máis transparentes, procedementos coñecidos e canles para abordar conflitos axudan a que cada quen saiba cales son os seus dereitos e responsabilidades.

A quen asuma agora a dirección da EDIUS tócalle continuar e actualizar este legado. Se mantemos estes tres piares, o doutoramento na USC seguirá medrando en solidez, xustiza e prestixio. E iso é, en boa medida, mérito do camiño aberto nestes anos.

EDIUS NOVAS

Axudas económicas para doutorand@s da USC

Este curso volven convocarse dúas axudas económicas destinadas a doutorandos e doutorandas da USC. O prazo para presentar solicitudes será **do 10 ao 31 de decembro de 2025**.

Por unha banda, a Fundación José Otero-Carmela Martínez pon en marcha, por cuarto ano, [a convocatoria de axudas pecuniarias para fomentar a investigación a través dos estudos de doutoramento](#) dos estudantes con menos recursos económicos, ou que se atopen nunha situación persoal e familiar que o requira.

Deste xeito, e en colaboración coa **Fundación José Otero-Carmela Martínez**, a Universidade de Santiago de Compostela quere posibilitar que aquelas persoas matriculadas nun programa de doutoramento que non poidan sufragar a súa formación, teñan a oportunidade de continuar coa súa investigación de cara á excelencia na realización da tese doutoral.

As axudas destinaranse a cubrir os gastos da matrícula, así como aqueles outros que, de maneira xustificada, se deriven ou sexan necesarios para a realización das

actividades conducentes a lograr os obxectivos académicos fixados no Plan de Investigación.

Ademais, tamén se convocan as [axudas “César Oro e José García Oro”](#) para persoas doutorandas dos ámbitos de **Filoloxía, Humanidades, Historia e Xeografía**. Este é o segundo ano que se convoca esta axuda, que ten por obxecto a concesión dun número limitado de achegas económicas a aquelas persoas que, cumprindo os requisitos para seren beneficiarias, non contan cos recursos específicos para realizar as accións de mobilidade derivadas da súa actividade investigadora e necesarias para realizar a tese de doutoramento.

O profesor César Oro García, catedrático de Lingua e Literatura Galego-Portuguesa e Castelán na Universidade de Howard, faleceu o 16 de marzo de 2013 en Washington, legando no seu testamento o 25% dos seus bens á USC para crear un fondo destinado a promover os estudos dos doutorandos e doutorandas en memoria do historiador e relixioso José García Oro, quen exerceu como profesor na Facultade de Xeografía e Historia da nosa universidade.

EDIUS

NOVAS

Falan @s doutorand@s

Así vai o meu doutoramento

Transcorridos xa os primeiros meses, os doutorandos e doutorandas que comezaron este curso a súa andaina na EDIUS cóntannos como se están a organizar e as súas primeiras impresións.

1. Que cousas che están a sorprenderte destes primeiros meses no doutoramento?

2. Como estás a organizar o teu tempo?

ALBA OLIVEIRA BALEIRÓN
Doutoramento en Educación

1. Chámome Alba Oliveira e estou a realizar o doutoramento en Educación a tempo completo. Nestes meses sorpréndeme descubrir o valor da investigación educativa aplicada ás aulas. Ademais, estou a atopar cursos da EDIUS moi interesantes que descoñecía por completo. A medida que avanzo, xorden novas preguntas e liñas de traballo, e o acompañamento do meu director que me orienta, e máis do grupo de investigación Esculca, está a resultar clave.
2. Combinar o doutoramento, un traballo a tempo parcial, a preparación de oposicións a mestra e o estudo dun idioma é un reto. Non me separo da miña axenda nin do meu planificador semanal, onde anoto o que debo facer hora a hora e procuro respectalo sempre. Esta planificación flexible pero axustada axúdame a repartir tempos de lectura, análise e escritura, así como espazos para o estudo, mantendo rutinas e obxectivos pequenos que me permiten avanzar con constancia, e sobre todo con ganas.

[Ir ao sumario](#)

1. Que cousas che están a sorprenderte nos primeiros meses no doutoramento?

2. Como estás a organizar o teu tempo?

PAULA REFOJO OTERO
Doutoramento en Dereito

1. Ao longo deste tempo tiven a oportunidade de familiarizarme coa dinámica propia destes estudos e tomar consciencia do desafío que supón a elaboración da tese. Nela, a orde e a xestión eficiente do tempo son de suma importancia. Do mesmo xeito, a investigación no ámbito do Dereito, que se atopa en constante cambio, é todo un reto.
2. A xestión eficiente do tempo é fundamental na elaboración dunha tese doutoral. Nestes primeiros meses, procuro organizarme para compatibilizar a investigación sobre o meu tema de tese coa realización doutras actividades formativas tales como a elaboración de cursos, a asistencia a congresos ou a preparación dalgunha que outra publicación.

**MARÍA DEL CAMINO
PEREIRO GONZÁLEZ**
Doutoramento en Educación

1. Sobre todo a implicación dos meus titores de tese (Jesús Rodríguez e Silvia López). Están a todas, explicándome claramente as aprendizaxes que aporta o programa, os pasos a seguir, as posibilidades e limitacións do estudo e como ser quen de aproveitalas para dotalo dunha maior rigorosidade e significatividade. Ademais, están as múltiples posibilidades formativas que aporta o programa e, como non, a boa xestión das comunicacións.
2. Isto é o máis complexo, conciliar traballo, programa e vida familiar. O mellor, a planificación, días e momentos concretos para xerar rutinas que me permitan avanzar e, sobre todo, moita ilusión ante unha tarefa moi enriquecedora.

EDIUS **NOVAS**

Que é o Compromiso Documental de Supervisión (CDS)?

O Compromiso Documental de Supervisión (CDS) é o documento que recolle as funcións de supervisión, tutela e seguimento das persoas doutorandas

Nel especificanse as condicións de realización da tese, os dereitos e deberes das persoas doutorandas -incluíndo os posibles dereitos de propiedade intelectual e/ou industrial derivados da investigación-, a aceptación do procedemento de resolución de conflitos, así como os deberes e dereitos da persoa titora e directora de tese (cargos que poden recaer na mesma persoa).

A aceptación do CDS, polo tanto, afecta a todas as partes inmersas no proceso de elaboración dunha tese. As persoas asinantes deste compromiso declaran coñecer a normativa xeral vixente reguladora dos estudos de doutoramento e a específica da Universidade de Santiago, e aceptan as disposicións nelas recollidas:

- A persoa doutoranda debe aceptar o documento tras realizar a súa matrícula (a través da súa Secretaría Virtual).
- A persoa titora (a través da súa Secretaría Virtual), logo da aceptación do CDS pola persoa doutoranda.
- A persoa directora de tese, no momento da súa asignación por parte da CAPD (o profesorado alleo á USC recibirá un correo electrónico para a aceptación do CDS).
- A persoa coordinadora non recibirá ningunha notificación. Aparecerá na súa Secretaría Virtual como temas pendentes unha vez o CDS sexa aceptado pola persoa doutoranda.

O Compromiso Documental de Supervisión produce efectos desde a data da súa sinatura até a defensa da tese de doutoramento. Quedará sen efecto no caso de incumprimento dalgunha das cláusulas previstas ou da normativa reguladora destes estudos na USC.

ENTREVISTA

Purificación Cariñena Amigo

Concienciación e formación, principais aliados na ciberseguridade

Purificación Cariñena Amigo, profesora do departamento de Electrónica e Computación e membro do Grupo de Sistemas Intelixentes da USC, impartiu o curso “Fundamentos da ciberseguridade”. Trátase dunha formación para afondar no coñecemento dos fundamentos da ciberseguridade aplicados á protección da privacidade, á navegación pola rede, ás comunicacións, ós pagamentos e ó uso dos sistemas operativos.

Que entendemos polo termo ciberseguridade?

A ciberseguridade é o termo empregado cando falamos de seguridade no ámbito dixital, en oposición ao que consideraríamos a seguridade no ámbito físico. E, na actualidade, gran parte da nosa vida transcorre na esfera dixital, polo que é moi importante *securizar* esta parte do noso día a día. A ciberseguridade céntrase en protexer os datos, as aplicacións, os dispositivos que lles dan soporte e as comunicacións. É dicir, involucra tanto *software* como *hardware*.

Cales son as maiores ameazas de ciberseguridade na actualidade?

No momento actual, as maiores ameazas poderían considerarse:

O ***phishing***, que consiste na suplantación de identidade e engano aos usuarios para que realicen accións en beneficio do atacante, principalmente para roubo de datos de acceso a servizos, como poden ser as contas bancarias. Estas suplantacións poden vir por correo electrónico, por mensaxes SMS ao móbil ou a través de redes sociais, e cada vez se utilizan técnicas máis sofisticadas.

O ***ransomware***, que fundamentalmente ten un móbil económico. O que fai é bloquear os equipos mediante un código malicioso inxectado ou descargado involuntariamente pola vítima para solicitar un rescate.

A ***explotación de vulnerabilidades en dispositivos IoT*** (do internet das cousas): o crecemento exponencial de dispositivos e sensores de todo tipo

conectados á rede, tanto a nivel doméstico (portas de entrada, aspiradoras, lavadoras, refrixeración/calefacción, cámaras...) como industrial (onde os sensores poden ser de tipos moito máis variados), fai que aparezan novas vulnerabilidades explotables e maior número de puntos de entrada para os atacantes (puntos que ás veces están menos supervisados ou protexidos que os compoñentes “habituais”: ordenadores e teléfonos móbiles).

Todo isto combinado co uso cada vez maior das ferramentas de Intelixencia Artificial por parte dos atacantes, creando métodos máis sofisticados ou con maior facilidade de engano e ocultación cara ás vítimas.

Que debemos facer para evitar ser presa dos cibercriminais?

A principal ferramenta de protección é a concienciación e a formación dos usuarios, tanto para comprender os riscos aos que nos enfrontamos como para coñecer as medidas que podemos adoptar, e saber como implementalas correctamente. O usuario é sempre a parte máis débil da cadea no que atinxe á ciberseguridade.

E que non debemos facer nunca?

Facilitar datos confidenciais, como credenciais de acceso, sen verificar as fontes desde onde se piden. Non deixarse levar pola presunta “urxencia” das mensaxes que nos chegan. Non debemos tampouco descargar aplicacións de fontes non confiables, nin seguir ligazóns sospeitosas. Sempre é mellor escribir nós mesmos as direccións nos navegadores, e só cando queremos acceder realmente ao servizo.

En España, a penetración de usuarios de redes sociais é de case o 83% da poboación. Son os social media especialmente perigosos desde o

punto de vista da seguridade informática?

Nas redes sociais compártese moita información, moitas veces sen filtro ou restrición de privacidade (os “amigos” moitas veces son persoas descoñecidas ás que seguimos ou nos seguen sen ter realmente conciencia de quen pode estar detrás). Coa implantación cada vez maior neste ámbito das técnicas da IA xenerativa, poden construírse mensaxes con imaxes ou vídeos “falsos” pero moi realistas. O propio texto da mensaxe pode ser xerado de forma automática e moi convincente, e incluso redactado de forma diferente segundo o público obxectivo. Deste xeito, a enxeñaría social pode ser moito máis efectiva. Por outra banda, isto facilita un maior auxe nas campañas de desinformación, pois os habituais bulos que circulan polas redes son cada vez máis difíciles de identificar e diferenciar das noticias reais.

Que outras portas de acceso empregan os piratas informáticos para vulnerar a nosa seguridade e privacidade?

A enxeñaría social segue sendo o principal punto de acceso dos atacantes a nivel de cidadán de a pé. O que busca é a reacción irreflexiva asustando ás vítimas con avisos urxentes de multas ou sancións ou bloqueos se non se seguen os pasos indicados, ou tamén ofrecendo incentivos suculentos como premios ou devolucións de impostos non esperados. Pero tamén está a tradicional porta de acceso directamente usando a chave: credenciais de usuarios roubadas e dispoñibles nalguna base de datos de filtracións dispoñible no “mercado negro”, ou directamente ataques de forza bruta ou diccionario a usuarios que non empregan contrasinais seguros (e sobre todo, usuarios que empregan o mesmo contrasinal para diferentes contas).

Cal é o mellor xeito de crear un contrasinal seguro?

Os contrasinais a día de hoxe xa non ofrecen unha seguridade completa na maioría de casos. Moitas veces estes forman parte de bases de datos filtradas ou roubadas, ou non son o suficientemente longos e aleatorios para impedir o uso de dicionarios (listaxes de combinacións precalculadas, para distintos tamaños de contrasinal). Un contrasinal debería ter unha lonxitude mínima de 12 ou 14 caracteres (combinando maiúsculas, minúsculas, números e símbolos especiais) e ser o máis aleatorio posible (non o nome da mascota nin unha data sinalada para nós, por exemplo). E ser único para cada servizo ou aplicación; neste caso, podemos utilizar algún xestor de contrasinais para non ter que memorizalos todos. Pero para incrementar a seguridade, sempre que sexa posible o mellor é ter algún outro factor de autenticación complementando o contrasinal (un código por SMS, ou unha identificación biométrica, por exemplo).

Como podo saber se un correo ou unha páxina web é falsa?

Non hai unha regra que permita identificar un correo ou unha web falsa cunha efectividade total, pero para o caso das páxinas web, podemos axudarnos da identificación que fai o propio navegador: o candado xunto á dirección web, que indica se a conexión é ou non é segura. O que podemos é consultar a través deste candado (ou símbolo asociado no navegador concreto) o certificado que presenta o servidor da páxina web para autenticarse: comprobar se o dominio do servidor que aparece no certificado é o que nós queríamos visitar, e se foi emitido por unha autoridade de confianza. En caso de dúbida, sempre é mellor teclear nós mesmos a dirección, en lugar de facer clic en ligazóns que nos envían (sobre todo se chegan de fontes dubidosas). Respecto aos correos, hai que desconfiar se non coñecemos o remitente, e sobre todo estar alerta ante as sinais claras de *phishing*: correos que animan a seguir algunha ligazón non moi clara, prometendo algún beneficio importante ou ameazando con algo terrible, e cunha invitación á premura en reaccionar á mensaxe. O feito de estar mal redactados, que era un sinal claro de correo fraudulento, xa non é un factor determinante debido precisamente á facilidade de xeración de textos usando as ferramentas de IA xenerativa.

É seguro usar redes Wi-Fi públicas?

As redes Wi-Fi públicas están accesibles a todo o mundo, e isto inclúe calquera axente malicioso que estea nesa zona concreta. Unha vez o atacante está na mesma rede que os nosos dispositivos, ten máis fácil o acceso para explotar algunha vulnerabilidade dos mesmos. Non deberíamos en ningún caso conectarnos a ningún lugar que requira datos persoais ou de acceso a

contas de usuario importantes (por exemplo, a conta no banco, pero tamén o noso correo persoal, ou a nosa nube de datos), para minimizar os riscos.

Cales son os erros que cometen as empresas en materia de ciberseguridade?

O principal erro, sobre todo nas pequenas empresas, é a falta de concienciación sobre os riscos a que están expostas, porque pensan que non serían obxectivos. Isto fai que moitas veces non se forme ao persoal correctamente en materia de acceso seguro a aplicacións e contas. Tamén é un problema moitas veces a non separación de perfís de acceso aos distintos recursos, e o uso de equipos persoais para teletraballar (un risco que se incrementou desde a pandemia debido á necesidade de implantar con certa presa mecanismos de acceso remoto). Outro erro é considerar a seguridade como un engadido que podemos poñer na empresa cando xa está todo montado, cando debe ser un dos piares á hora de establecer a organización da mesma, e considerar os custes engadidos como un gasto extraordinario, en lugar dunha inversión.

Que importancia ten a intelixencia artificial na detección de ciberataques?

Como toda a tecnoloxía relacionada coa ciberseguridade, as metodoloxías e ferramentas que están dispoñibles para a defensa, tamén poden ser (e o son) empregadas polos atacantes para desenvolver mecanismos de ataque cada vez máis sofisticados. A IA pode empregarse para a identificación de ameazas, para a busca de vulnerabilidades nos nosos activos, e tamén para a detección automatizada de intrusionés tanto en redes como en equipos. Neste ámbito, a IA pode usarse tamén como axuda á clasificación de alertas sobre posibles eventos mali-

ciosos. Os responsables dos equipos de detección dispoñen de ferramentas que identifican multitude de posibles eventos maliciosos, e a IA permite facilitar o cribado e clasificación das alertas, intentando priorizar as máis relevantes. As técnicas de IA utilízanse tamén para a detección de anomalías, pois os algoritmos son capaces de aprender o comportamento “normal” dun sistema, e catalogar así o que saia do normal como posible ameaza ou intrusión. Isto permite detectar accións maliciosas non coñecidas, identificar usuarios non habituais, ou detectar intentos de fraude.

Que novas tendencias ve no cibercrime?

Aínda que o *phishing* xa leva tempo sendo unha das principais ameazas, o emprego de ferramentas de IA na elaboración dos ataques fan cada vez máis difícil a identificación das mensaxes como ilexítimas. Os ataques están máis dirixidos e enfocados ao perfil da vítima. En canto ao *ransomware*, tamén está experimentando un auxe debido á existencia do ransomware as a service: kits de *ransomware* personalizables e listos para empregar en distintos ataques, o que fai que non se requiran grandes coñecementos informáticos ou infraestruturas para realizar as campañas de ataque. Por outra banda, están aumentando os ataques á cadea de subministro: en vez de atacar directamente a un obxectivo ou compañía, búscanse vulnerabilidades en aplicacións ou servizos de terceiros que esta emprega. E tamén se están incrementando os ataques que buscan roubo de credenciais.

Cal é o principal risco relacionado coa ciberseguridade durante a etapa da tese?

O principal risco sería a perda de datos: o traballo da tese normalmente está en formato dixital, gardado nun ordenador ou na nube (ben sexa

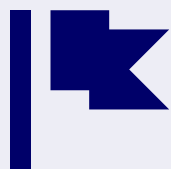
a académica ou unha persoal). Un ataque de *ransomware* pode facer que perdamos o noso traballo, pero tamén pode suceder debido a fallos nalgúnha aplicación ou mesmo a fallos nalgún equipo (nosou ou corporativo). Por isto son moi importantes as copias de seguridade. Se o tipo de investigación comporta o uso de información sensible ou confidencial, é moi importante a súa xestión e almacenamento de forma segura, para evitar filtracións ou roubo de datos.

Algún outro?

Outro risco podería ser a suplantación de identidade mediante o roubo de credenciais corporativas (por exemplo, de Microsoft 365), ben con obxectivo de entrar nas nosas contas ou ben para empregalas para acceder a outros servizos dentro da universidade de maneira fraudulenta ou maliciosa. É importante tamén utilizar servizos e aplicacións que sexan seguros. Moitas veces subimos ficheiros a servizos na nube para editalos ou compartilos con outros usuarios. Debemos verificar a quen damos acceso aos nosos datos e con quen estamos compartindo. Ademais, debemos asegurarnos de que a información se transmita e almacene nos servidores de forma segura. Algo fundamental é ter os nosos dispositivos correctamente actualizados, tanto a nivel de sistema operativo como de aplicacións e non conectalos a redes Wi-Fi non confiables. Isto inclúe tamén os teléfonos móbiles, xa que cada vez máis son obxectivo de ataques e intentos de intrusión.

É un estudantado especialmente vulnerable aos abusos dos hackers?

O estudantado na etapa de tese, en principio, xa superou unha formación universitaria na que tivo que xestionar o acceso a unha conta de usuario corporativa, e aprender a utilizar de xeito seguro as ferramentas académicas, como a secretaría virtual ou o campus virtual, así como o correo electrónico e o almacenamento de información na nube. É certo que moitas veces estas habilidades conséguense de xeito autodidacta, e non hai unha formación previa rigorosa en termos de ciberseguridade. O que pode facer a este colectivo máis vulnerable é precisamente ter unha falsa sensación de seguridade, se non se ten unha boa base previa, porque o feito de xa manexarse ben coas aplicacións pode facer que sexamos menos precavidos en canto ao seu uso.

Formación

Actividades Decembro 2025

Fundamentos de ciberseguridade

3 de decembro de 2025

Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Matriculación: do 19 ao 26 de novembro de 2025

Horario: 10:00h - 14:00h

Introdución ao manexo de imaxes espaciais e sensores remotos e a súa aplicabilidade ambiental

Do 15 ao 19 de decembro de 2025

Actividade *online*

Matriculación: do 1 ao 9 de decembro de 2025

Horario: de 15:00h - 18:00h

Estrutura e contidos dunha tese de doutoramento da USC

12 de decembro de 2025

Sala xuntanzas, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre- Santiago

Matriculación: do 5 ao 10 de decembro de 2025

Horario: 9:30h - 13:30h

EDIUS **NOVAS**

Este curso abriranse enquisas online para que o estudantado exprese o seu grao de satisfacción con cada actividade formativa

Co obxectivo de seguir mellorando, a EDIUS puxo en marcha o curso pasado un método de avaliación das actividades de formación que oferta ao estudantado. Deste xeito, os doutorandos e doutorandas matriculados recibirán, a través do seu correo electrónico corporativo da USC, unha ligazón para avaliar o desenvolvemento do curso no que estiveron matriculados. Como novidade, este curso 25-26 estas enquisas remitiranse inmediatamente despois de rematar cada unha das actividades formativas e de que estas fosen avaliadas e non agrupando varios cursos, como se fixera até o de agora. Deste xeito, preténdese aumentar a participación do estudantado.

Serán catro preguntas moi sinxelas para avaliar o grao de satisfacción co propio curso, co profesorado, cos medios á súa disposición e, por último, unha pregunta sobre se recomendarían esa formación a outras persoas. Estas enquisas enviaranse cada dous meses sobre os cursos xa rematados.

Desde a Escola faise un chamamento a todo o estudantado de doutoramento que asiste a estes cursos para que participe nestas enquisas, xa que é unha ferramenta moi útil para coñecer de primeira man a súa opinión. Este feedback é imprescindible para saber se os cursos programados son unha boa formación complementaria á actividade investigadora do alumnado, se permite fortalecer competencias e habilidades tales como a comprensión das metodoloxías e técnicas de investigación, os procesos de documentación científica, técnicas e métodos de comunicación científica e mais a redacción de traballos de investigación.

EDIUS

NOVAS

A EUniWell celebrará en Santiago un programa centrado no autocoidado na carreira profesional durante o doutoramento

Do 19 ao 23 de xaneiro de 2026 celebrarase en Santiago o BIP (Programa Intensivo Combinado polas súas siglas en inglés) “Career Development Support for PhD Students in a Well-Being Environment. From Self-Care to Career: Building Resilient PhD Pathways”, centrado no apoio ao desenvolvemento profesional para o estudiantado de doutoramento nunha contorna de benestar. En concreto, a actividade tratará sobre o autocoidado na carreira profesional para axudar a construír traxectorias resilientes nesta etapa.

Este BIP é unha actividade incluída na programación deste curso da EUniWell, a Universidade Europea do Benestar da que forma parte a USC.

Mediante unha metodoloxía mixta de obradoiros prácticos, seminarios e visitas a empresas de investigación, as persoas participantes desenvolverán e documentarán competencias como a xestión do tempo, a xestión de proxectos, a comunicación, a colaboración interpersoal, o pensamento crítico, a competencia dixital e a autoxestión da carreira profesional. O curso fomenta a exploración de oportunidades académicas e non académicas dentro e fóra da rede EUniWell, promovendo a alfabetización en mobilidade, a conciencia emprendedora, a resiliencia e as competencias transferibles aliñadas co mercado laboral europeo.

euni
well
European
University for
Well-Being

STUDY GUIDE

Career Development Support for PhD Students in
a Well-Being Environment

A reflexión de Isabel Neira, coordinadora do programa na USC

“A etapa da tese é un período de especialización profunda e de construción da identidade como experto nunha materia. Durante esta etapa as persoas traballan competencias avanzadas como aprender a resolver problemas complexos en contornas de grande incerteza, xestionar o proxecto profesional e o vital, traballar en equipos con diferentes capacidades, idades e procedencias, etc.; competencias que son de gran valor para o futuro desenvolvemento profesional, dentro e fóra da academia. Estes anos coinciden cunha etapa vital na que pasamos a ser responsables do noso sustento e do noso futuro

nunha contorna cambiante e incerta. Entender este tempo, valorar o momento que estamos a vivir con todas as súas arestas - as positivas e as negativas - é un reto que como EDIUS estamos a tratar de axudar a superar aos nosos estudantes de doutoramento. Para iso, proxectos como este BIP que desenvolveremos en xaneiro son un elemento clave. Coñecer a realidade de compañeiros de Francia, Hungría ou Polonia servirá tamén para establecer novos lazos e amizades, nunha Europa na que temos que pensar como un mercado único no que podemos desenvolver a nosas carreiras profesionais.”

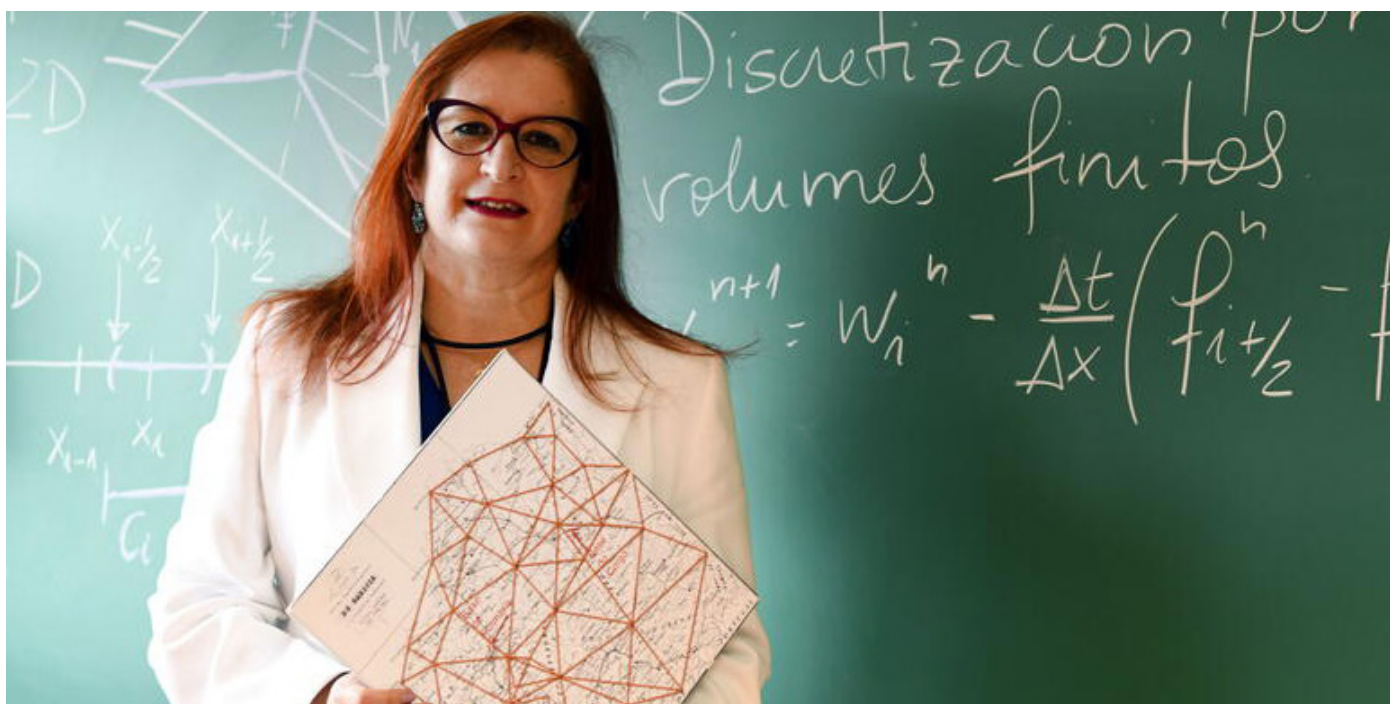

EDIUS **NOVAS**

Elena Vázquez Cendón, nova académica de número da Real Academia de Ciencias de España

A catedrática de Matemática Aplicada e doutora pola USC Elena Vázquez Cendón acaba de ser elixida académica de número na Sección de Matemáticas da Real Academia de Ciencias de España. Pasará a ocupar a medalla número 29, que pertenceu ao profesor Amable Liñán, con quen compartiu dedicación ao programa Estalmat.

Investigadora vinculada ao Centro de Investigación en Tecnoloxía Matemática de Galicia, presidenta da Comisión de Mulleres e Matemáticas do Comité Español de Matemáticas (CEMAT) e, entre outras, membro da Sociedade Española de Matemática Aplicada e da Asociación Galega de Investigadores da auga (AGAIA).

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS **NOVAS**

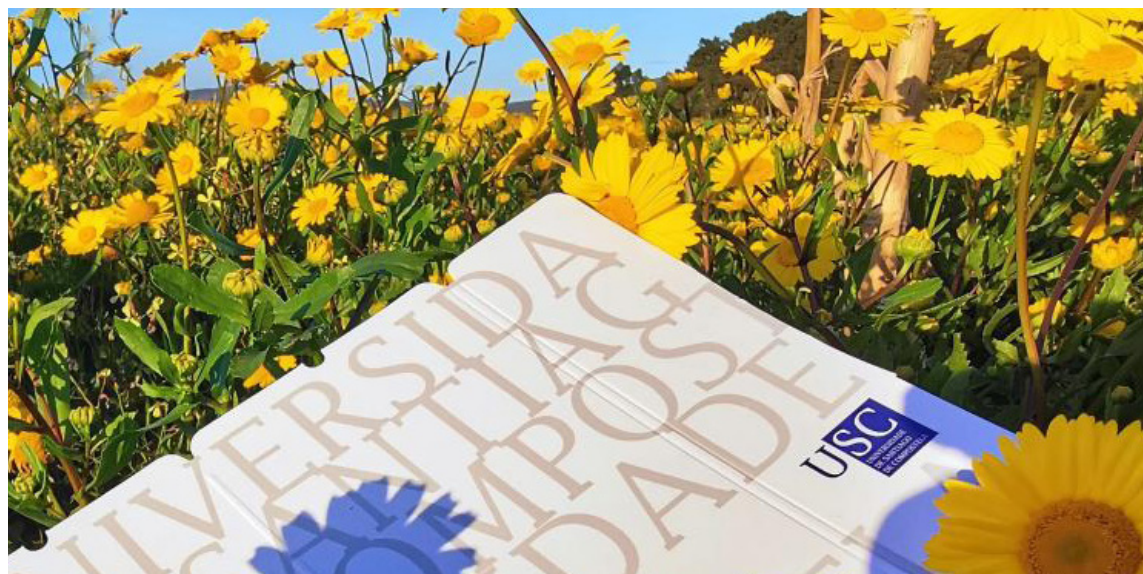
Aberto o prazo para enviar propostas de cursos para a Universidade de Verán de 2026

A Universidade de Santiago mantén aberta até o 30 de decembro a **convocatoria pública para a selección de propostas de cursos para a edición 2026** da Universidade de Verán á que poden concorrer o PDI da USC, así como os departamentos, institutos, servizos, facultades ou escolas superiores.

Pódense presentar propostas en dúas categorías: cursos de 25 ou máis horas de duración, recoñecidos con 2 créditos transversais ECTS, ou cursos de 15 a 24 horas, recoñecidas con 1 crédito. Quen a organice terá

que acadar o financiamento necesario para a súa realización. Por parte da Universidade de Verán recibirán o 80% do total de ingresos que se obteñan pola matrícula.

As propostas pasarán por dúas fases, unha primeira de preselección que rematará na segunda quincena de xaneiro cunha relación provisoria das propostas preseleccionadas, e unha segunda de avaliación coa que se conformará o programa da Universidade de Verán 2026, que incluírá un número máximo de 50 cursos.

Teses

Novembro 2025

Análisis de la estrategia en materia de formación del liderazgo público en la Administración Pública (2017-2024)

MARIO LÓPEZ GUERRERO

Director/es: Ramón Ángel Bouzas Lorenzo

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 03/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta investigación analiza la formación en liderazgo del personal directivo de la Administración General del Estado (AGE) en España, impulsada por el Instituto Nacional de Administración Pública (INAP) durante el periodo 2017-2024. La hipótesis es que el INAP ha desarrollado implícitamente un modelo específico de liderazgo en sus programas formativos, aunque sin una articulación formal. A lo largo del estudio se confirma, verificándose que los enfoques y competencias promovidos responden a este modelo, que finalmente fue explicitado por el propio INAP en 2024, aclarando así los principios y habilidades pretendidos para el personal directivo público.

Development of statistical methods for neuroimage data analysis towards early diagnostic of neurodegenerative diseases

JUAN ANTONIO ARIAS LÓPEZ

Director/es: Pablo Aguiar Fernández, Andrew Haddon Kemp

PD: Neurociencia e Psicoloxía Clínica

Data: 06/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta tese doutoral presenta un novo marco estatístico para mellorar a detección temperá da enfermidade de Alzheimer (EA) mediante datos de neuroimaxe, en particular a través da tomografía por emisión de positrons (PET). O método proposto baséase na Análise de Datos Funcionais (Functional Data Analysis, FDA), un paradigma estatístico que considera os datos de neuroimaxe como superficies espaciais contínuas en lugar de coleccións de vóxeles independentes. O traballo ofrece achegas tanto teóricas como prácticas para integrar modelización estatística avanzada na neuroimaxe clínica. Sitúa a FDA con SCC como unha alternativa sensible e robusta fronte aos enfoques tradicionais baseados en vóxeles, cun potencial real para unha detección máis temperá e fiable da EA.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Multipolaridade soberanista: a alternativa xeopolítica do século XXI

RUBÉN CELA DÍAZ

Director/es: María Isabel Loza García, José Manuel Brea Floriani

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 06/11/2025 - Presencial

New biomimetic transporters and in vitro validation devices for the treatment of atherosclerosis

JAVIER FERNÁNDEZ VEGA

Director/es: Pablo Taboada Antelo, Beatriz Pelaz García

PD: Ciencia de Materiais

Data: 06/11/2025 - Presencial

Da Representação aos Agenciamentos: Usos das Imagens Técnicas no Desenvolvimento Territorial

PAULO LUIZ COQUEIRO ANDRADE

Director/es: Rubén Camilo Lois González

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 06/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta tese de doutoramento analiza a crise da globalización neoliberal unipolar e explora o xurdimento dunha alternativa xeopolítica baseada na multipolaridade soberanista. En síntese, a investigación convida a unha reflexión profunda sobre a reconfiguración da orde mundial no século XXI e pretende contribuír ao debate académico e político, ofrecendo unha perspectiva parcialmente anovadora sobre como construír un futuro máis equilibrado, equitativo e respectuoso coa pluralidade dos pobos e co seu inalienábel dereito a se autogobernaren.

Resumo:

Understanding the dynamic interaction between mechanical forces, cellular responses, and therapeutic interventions is much challenged by arteriosclerosis, a complicated vascular disease marked by the thickening and hardening of artery walls followed by persistent inflammation. This PhD study aims to solve these problems by creating a microfluidic platform that closely resembles the biomechanical and biological circumstances linked with both healthy and sick arteries. This technology is intended to test the efficacy of pharmacological medicines under physiologically relevant settings and ease the research of cellular reactions to different haemodynamic stimuli.

Resumo:

A pesquisa investiga como a Rede de Agroecologia Povos da Mata mobiliza imagens no Instagram para tornar visíveis práticas agroecológicas e propor novas formas de perceber as paisagens rurais da Bahia. Insere-se no contexto das disputas narrativas sobre o campo brasileiro, em que diferentes modelos produtivos projetam imagens concorrentes: de um lado, o agronegócio enfatiza modernidade e eficiência, frequentemente ocultando impactos socioambientais; de outro, a agroecologia busca afirmar sustentabilidade, cooperação e valorização de saberes locais.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

A poesía galega e a saudade na revista 'Nós' (1920-1935): análise cultural e literaria de um capital simbólico do nacionalismo galego

JOSÉ PEDRO LOPES ANGÉLICO

Director/es: Elias José Feijo Torres

PD: Estudos da Literatura e a Cultura

Data: 07/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta investigación explora o papel da saudade como categoría estética e simbólica na construción da identidade nacional galega, tomando como corpus a poesía publicada na revista Nós. Partindo dun progresivo interese pola cultura galega, o traballo ancorase teoricamente nas contribucións de Pierre Bourdieu e Itamar Even-Zohar, asumindo a literatura como sistema socio-histórico e campo de loita simbólica. A análise interroga como a saudade, vinculada ao saudosismo e á tradición galego-portuguesa, convertéase nun signo poético de grande potencial identitario. Este estudo pretende iluminar a función da saudade na articulación desa narrativa nacional.

Epistolario de José Ángel Valente con escritores españoles de posguerra. Correspondencia con los miembros de la generación del 36

LAURA PAZ FENTANES

Director/es: Claudio Rodríguez Fernández

PD: Estudos da Literatura e a Cultura

Data: 07/11/2025 - Presencial

Resumo:

En esta tesis doctoral se presentan las cartas intercambiadas entre José Ángel Valente y nueve autores que pertenecen literariamente al grupo de posguerra: Luis Rosales, José Luis Cano, Camilo José Cela, Carlos Bousoño, José María Valverde, Gabriel Celaya, Blas de Otero, Eugenio de Nora y Ramón Xirau. El interés del proyecto y su novedad son absolutas ya que la nómina seleccionada permanece inédita y la divulgación de las cartas supone un avance en el conocimiento acerca del tipo de vínculo que unió a buena parte de los denominados escritores de la generación del 36.

Active control of thermal conductivity in mesophases and complex oxides

NOA VARELA DOMÍNGUEZ

Director/es: José Francisco Rivadulla Fernández, Maria del Carmen Giménez López

PD: Ciencia de Materiais

Data: 07/11/2025 - Presencial

Resumo:

This PhD thesis explores the development of thermal switches: materials whose thermal conductivity can be precisely and reversibly controlled on demand by the application of an external stimulus. Four strategies have been investigated, based on a different physical mechanism and material platform: photoisomerization in azobenzene-based mesophases, topotactic redox transformations in (Ca,Sr)FeO₃ thin films, electric-field driven oxygen vacancy engineering in charge-transfer oxides, and polar topology manipulation in PbTiO₃/SrTiO₃ superlattices. The results establish heat transport as a functional, tunable property, opening pathways for programmable thermal materials in advanced technologies.

 Ir ao sumario

Teses defendidas en novembro

Object Detection with Minimal Supervision: From Few-Shot to Open-Vocabulary

PABLO GARCÍA FERNÁNDEZ

Director/es: Manuel Felipe Mucientes Molina, Daniel Cores Costa

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 07/11/2025 - Presencial

Factores genéticos y epidemiológicos que influyen en la gravedad de las reacciones sistémicas alérgicas por veneno de himenópteros

MARÍA TERESA BLANCO RAMOS

Director/es: M^a del Carmen Vidal Pan

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 14/11/2025 - Presencial

Optimización de antagonistas selectivos del receptor A2A de adenosina y fármacos duales: una aproximación innovadora en la terapia del cáncer

HUGO FOJO CARBALLO

Director/es: Eddy Sotelo Pérez, Xerardo Xusto García Mera

PD: Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos

Data: 14/11/2025 - Presencial

 [Ir ao sumario](#)

Resumo:

This thesis explores object detection under minimal supervision, progressively relaxing these constraints across three settings. First, in few-shot detection, we propose a pseudo-label mining framework to expand training data with high-quality, diverse annotations from unlabeled images. Second, in cross-modal open-vocabulary detection, we introduce a training-free adaptation pipeline for transferring RGB-trained models to X-ray imagery, supported by a new benchmark. Finally, in the category-free scenario, we develop a caption-driven approach for discovering and grounding novel categories without predefined taxonomies.

Resumo:

Las reacciones sistémicas por veneno de himenópteros pueden desencadenar anafilaxias graves, y aunque se conocen sus mecanismos inmunológicos, aún se desconoce la influencia precisa de factores genéticos y epidemiológicos. Este estudio empleó un estudio de asociación de genoma completo en pacientes gallegos para identificar variantes génicas asociadas a anafilaxias graves, especialmente relacionadas con hiperalfatriptasemia hereditaria. Los hallazgos permiten identificar subgrupos de pacientes con mayor riesgo de anafilaxia grave. La detección precoz de hiperalfatriptasemia hereditaria podría incorporarse como herramienta clínica para estratificar el riesgo y orientar decisiones terapéuticas.

Resumo:

La presente tesis doctoral se centra en el diseño, síntesis y caracterización de nuevas entidades químicas dirigidas al receptor de adenosina A2A (A2AR), incluyendo antagonistas selectivos de A2AR, antagonistas duales A2AR/A2BR y compuestos con actividad dual A2AR /PARP1. El trabajo aborda el desarrollo de una colección diversa de compuestos mediante estrategias de diseño racional, su evaluación farmacológica avanzada, estudios de relación estructura-actividad y computacionales. La investigación permitió identificar moléculas con alta afinidad y selectividad, capaces de revertir la inmunosupresión mediada por adenosina en células mononucleares de sangre periférica humana, así como de reducir la proliferación de líneas celulares tumorales.

Teses defendidas en novembro

The Management of Social and Environmental Aspects and Their Impact on Firm Performance: Evidence from the Energy Sector

**MOHAMMAD OMAR OTHMAN
ALZGHOUL**

Director/es: José Manuel Maside Sanfiz, Óscar Suárez Fernández

PD: Economía e Empresa

Data: 14/11/2025 - Presencial

Resumo:

This dissertation explores the complex interplay between corporate performance and sustainability in global publicly listed energy companies. It examines how firms can simultaneously pursue profitability, meet environmental targets, and uphold social responsibilities in an increasingly demanding context. The thesis provides relevant insight for academics, policymakers, business leaders, and investors. Its empirical, multidimensional approach shows how sustainability strategies shape corporate performance in the energy industry.

Dynamics of Microfinance Institutions' Efficiency in Organization of Islamic Cooperation Economies

YOUSIF ALAGHA

Director/es: María celia López Penabad, José Manuel Maside Sanfiz

PD: Economía e Empresa

Data: 14/11/2025 - Presencial

Resumo:

This thesis provides a comprehensive analysis of microfinance's evolving landscape, combining bibliometric, theoretical, and empirical approaches to examine how corporate social responsibility, efficiency, and competition intersect. A thematic mapping of academic discourse on social responsibility in microfinance identifies eight core themes, including mission drift, digital technology, environmental impact, and gender inclusion. It also exposes key research gaps in regional representation and methodological diversity.

Moçambique depois da independência. Narrativas, informantes e ideias em jogo na elaboração sociopolítica e identitária do país (1975-1992)

HELENA GONZÁLEZ DOVAL

Director/es: Elias José Feijo Torres

PD: Estudos da Literatura e a Cultura

Data: 17/11/2025 - Presencial

Resumo:

Sobre um corpus selecionado através da opinião de especialistas moçambicanas/os e internacionais respondendo à pergunta: “*pode indicar-me, a seu juízo, quais os 10/20 textos narrativos que selecionaria se tivesse que explicar, através deles, (a evolução de) Moçambique e da sua sociedade; que resultam significativos polo eventual impacto que tiveram ou têm? Que são representativos da realidade moçambicana?*”, colocando como termo ab quo 1975, ano da independência do país, e como ad quem 1992, data do fim da Guerra Civil, pretende-se construir um conjunto de perspetivas sobre a(s) comunidade(s) moçambicana(s) quanto à sua estrutura social, económica, cultural e simbólica, num período de construção dum estado pluri-nacional.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Cohomology operations and applications in commutative algebra

SAMUEL ALVITE PAZO

Director/es: José Javier Majadas Soto

PD: Matemáticas

Data: 18/11/2025 - Semipresencial

Diáspora china y escritores migrantes en Perú y España (1985-2023): una lectura desde la literatura mundial

CHENCHEN WANG

Director/es: César Pablo Domínguez Prieto, Yu Man

PD: Estudos da Literatura e a Cultura

Data: 18/11/2025 - Virtual

On-a-chip bioprinting a musculoskeletal tissue microenvironment for modelling tumour dissemination and drug evaluation

DANIEL NIETO GARCÍA

Director/es: Juan Antonio Suárez Quintanilla, Alberto Agustín Jorge Mora

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 20/11/2025 - Semipresencial

Resumo:

We study cohomological operations within the context of local algebra, first by extending Mehta's operations and then through the Hopf algebra structure on certain Tor modules. Using these results, we give a powerful descent of regularity result for non-noetherian rings. Additionally, we study the ascent and descent of the complete intersection property by introducing three new classes of homomorphisms.

Resumo:

Esta tesis estudia la escritura en español de autores de origen chino en Perú y España (1985-2023), con foco en la generación 1.5 y la segunda generación. Analiza cómo estas obras diaspóricas construyen identidades híbridas entre referentes chinos, peruanos y españoles. El corpus (Siu Kam Wen, Julia Wong Kcomt, Paloma Chen y Susana Ye) se aborda desde una perspectiva histórica y comparada. Los textos cuestionan narrativas nacionales, denuncian racismo y patriarcado, y desestabilizan nociones fijas de lengua e identidad. La tesis reivindica la literatura diaspórica china como un campo autónomo que enriquece la literatura mundial y replantea el canon.

Resumo:

A tese demostra a xeración de tecido musculoesquelético 3D con microvasculatura integrada para recrear a propagación de células tumorais e para a detección de fármacos tumorais. A combinación cun chip microfluídica pode ampliar a súa aplicabilidade á bioimpresión de tecidos complexos; e está emerxendo como unha tecnoloxía prometedora tanto para a medicina de precisión clínica como para o descubrimento de fármacos a escala industrial, grazas á súa capacidade para manexar mostras pequenas e operacións altamente multiplexadas para ensaios de alto rendemento.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Mobilización nacionalista, marcos interpretativos y estilo político: un análisis del Bloque Nacionalista Galego (2020-2024)

RAMÓN MAIZ SUÁREZ

Director/es: José Javier Majadas Soto

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 21/11/2025 - Semipresencial

Xornalismo de 'alta tecnoloxía' no terceiro milenio. Da realidade virtual á intelixencia artificial

BEATRIZ GUTIÉRREZ CANEDA

Director/es: Xosé López García, Jorge Vázquez Herrero

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 21/11/2025 - Presencial

Metodología Path-Q-Plus para la Interregionalización de Marcos Contables Input-Output

UVENNY QUIRAMA ESTRADA

Director/es: CXesús Pereira López, Melchor Fernández Fernández

PD: Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Data: 21/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta investigación analiza la movilización política del Bloque Nacionalista Galego (BNG) durante los años 2020 y 2024. Los resultados muestran que articula un discurso nacionalista en el que los marcos étnico-nacionales están reducidos a su mínima expresión, a diferencia de períodos anteriores, en favor de aquellos más vinculados a cuestiones sociales o de bienestar. Además, este discurso se complementa con un estilo político inclusivo, que damos en llamar 'pontonismo', basado en las buenas maneras, la performatividad femenina, un entendimiento plural de la identidad nacional, una simbología y estética vinculada a valores y emociones positivas y, por último, el uso del humor y la ironía.

Resumo:

Os avances tecnolóxicos foron modificando o xornalismo ao longo da historia, simplificando e axilizando a produción, realización e difusión dos produtos informativos. A tese analiza a incorporación de técnicas de 'alta tecnoloxía', como a realidade virtual ou a intelixencia artificial, ás redaccións dos medios de comunicación. Tamén analiza a situación actual desta tendencia en España, centrándose especialmente nos debates éticos que suscita a IA e buscando a súa integración nos medios de comunicación ao tempo que se manteñen os valores esenciais do xornalismo.

Resumo:

La tesis establece una nueva metodología de regionalización a partir de marcos contables Input-Output, en función de datos non-survey y con el mayor nivel de desagregación productiva, representando adecuadamente la relación comercial interregional a escala local. La conclusión principal obedece a que la metodología Path-Q-Plus es un proceso innovador que hace factible la interregionalización a escalas más pequeñas y con datos limitados, permitiendo así el diseño y la implementación de políticas consecuentes con la realidad socioeconómica del territorio foco de estudio.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Determinación de ftalatos en produtos procedentes de las industrias de la moda y belleza: textiles y cosméticos

NATALIA ALDEGUNDE LOUZAO

Director/es: Carlos Herrero Latorre,
Manuel Lolo Aira

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 24/11/2025 - Presencial

Resumo:

La investigación permitió detectar, cuantificar y evaluar la presencia de ftalatos en productos textiles y cosméticos del mercado, demostrando tanto avances en el cumplimiento de la normativa como la persistencia de riesgos potenciales en determinados productos. Además, se propuso una metodología mejorada para la detección de estos compuestos. Los resultados dieron lugar a cinco publicaciones científicas y contribuyen a promover una moda y cosmética más seguras y sostenibles, fomentando prácticas responsables en la industria y en el control del uso de ftalatos.

Importancia del radón y otros factores de riesgo epidemiológicos en la enfermedad inflamatoria intestinal

MARÍA VIOLETA MAURIZ BARREIRO

Director/es: Manuel Francisco Barreiro de Acosta, Alberto Ruano Raviña

PD: Epidemioloxía e Saúde Pública

Data: 26/11/2025 - Presencial

Resumo:

Esta tesis ha permitido analizar, de forma integrada, la posible influencia del radón residencial y otros factores ambientales y ocupacionales en el desarrollo y evolución de la Enfermedad Inflamatoria Intestinal (EII) en el Área Sanitaria de Santiago de Compostela, caracterizada tanto por una alta incidencia de EII como por concentraciones de radón residencial entre las más elevadas de Europa. Aunque el radón no se haya confirmado aquí como un determinante principal, su alta prevalencia y su efecto probado en otras enfermedades graves justifican mantener políticas activas de medición, mitigación y concienciación.

El desarrollo de la identidad étnica en adolescentes migrantes. Variables socioeducativas influyentes

KETELINE DE JESÚS BRITO TAVARES

Director/es: Miguel Ángel Santos Rego,
Alejandro Sotelino Losada

PD: Educación

Data: 26/11/2025 - Presencial

Resumo:

El origen de la tesis doctoral se relaciona con la creciente presencia de adolescentes migrantes en Galicia, un colectivo que enfrenta desafíos específicos durante una etapa sensible de desarrollo, en la que se configuran aspectos clave como la redefinición identitaria, la autonomía y las relaciones sociales. Concluimos destacando la necesidad de impulsar políticas eficaces para la gestión democrática de la diversidad, especialmente desde el ámbito educativo, a fin de posibilitar en estas personas el desarrollo de identidades logradas y biculturales, condición indispensable para avanzar en equidad, justicia social e inclusión en sociedades plurales.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Busca conformacional en moléculas cíclicas e cinética de reaccións astroquímicas. Un estudo teórico

ANXO LEVA SAAVEDRA

Director/es: Antonio Fernández Ramos, Emilio Martínez Núñez

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 27/11/2025 - Presencial

Violencia institucional contra la mujer y la responsabilidad del Estado en Colombia. Justicia restaurativa y prevención

CLARA MILENA CHACÓN CASTAÑO

Director/es: Sonia Esperanza Rodríguez Boente

PD: Dereito

Data: 28/11/2025 - Virtual

Violencia sexual infantil: evaluación del daño psicológico y análisis de sentencias judiciales

BLANCA CEA RÍOS

Director/es: Mª Dolores Seijo Martínez, Ramón Arce Fernández

PD: Psicoloxía do Traballo e as Organizacións, Xurídica-Forense e do Consumidor e Usuario

Data: 28/11/2025 - Semipresencial

Resumo:

Esta tese doutoral dividiuse en dous obxectivos principais: un sobre a busca conformacional en moléculas con estruturas cíclicas, e outro sobre o estudo de sistemas químicos de interese en astroquímica, ambos a nivel teórico. Os resultados de analizar esta rede mostraron que a súa formación podería ser explicada a través da reacción entre etenol e o radical hidroxilo.

Resumo:

Esta tesis realiza un breve recorrido histórico y un análisis contextual que permiten identificar las estructuras patriarcales que han dado lugar la discriminación y exclusión de la mujer en los ámbitos político, social, económico y jurídico. El estudio expone, desde la doctrina, elementos esenciales de la justicia restaurativa, y presenta sentencias colombianas en las que se aplican algunos de estos principios, destacando prácticas positivas orientadas a superar la violencia histórica, estructural y sistemática ejercida por funcionarios, autoridades y representantes del Estado contra las mujeres víctimas de violencia basada en género. Asimismo, se proponen estrategias de prevención para enfrentar y erradicar este tipo de violencia.

Resumo:

La tesis examina el alcance de la pericia del daño psicológico y su papel en la valoración judicial a través de dos estudios empíricos. El primero consiste en una revisión metaanalítica para sintetizar la evidencia científica disponible sobre el trastorno de estrés post-traumático asociado al abuso sexual en la infancia, cuantificar el impacto del daño e identificar factores moderadores. El segundo, examina las dimensiones fenomenológicas, criminológicas y procesales de la violencia sexual contra menores.

 [Ir ao sumario](#)

«A arrogancia dalgúns científicos non facilita a comunicación da ciencia»

María Josefa Yzuel

nEDIUS

Editada por Escola de Doutoramento
Internacional da USC (EDIUS),
Santiago de Compostela

Coordinación:
Miguel Túñez

Revisión lingüística:
Gisella Costas López
*PD Estudos da Literatura
e da Cultura*

Copy:
Clara Castilla

Deseño:
nudobrands

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020
ISSN 2792-6079

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

*Actividade financiada polo Convenio de Colaboración entre a Consellería de Cultura,
Educación e a USC para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i.*